



כניסת שבת:
ירושלים: 18:35
ת"א: 18:51
חיפה: 18:52
באר-שבע: 18:43

יציאת שבת:
ירושלים: 19:50
ת"א: 19:52
חיפה: 19:51
באר-שבע: 19:52

יריית פתיחה / אבישי פרי

לעיתים רבות, זוהי בדיוק הסיבה, שמוצאים אנו, כי זו תתמוסס לה בדיוק באותה מהירות בזק שהיא קמה לה. (ואם שלמה המלך חקק ש"עזה כמוות אהבה", מתברר שבדרך רמז נוכל לומר, שהיא מתה באותה עזות שהיא קמה..)

הגיע הזמן להבהיר קבל עם ומדינה: אהבה, איננה רק יצר רגשי נטו שאיננו, לאמיתו של דבר, אלא 'אגו' בלבד. אהבה איננה רק תשוקה לבבית נטולת-כיסוי מעשי בחיי המעשה; הורתה ולידתה של האהבה, לפני הכל, היא בהענקה, שהיא היא מולידת האהבה.

וכשם שכבר הטביע מנהלה הרוחני של ישיבת פוניבז', רבי אליהו דסלר זצ"ל: הנתינה, כלל שתגבר, היא זו שתהווה את האהבה - החיבור העמוק והכן לאחר. בלעדי הנתינה הבראשיתית, אינה אלא חשק חולף שיימוג לו בעתיד.

מעתה, כדאי שנבין, כי בהחלט ניתן לפקוד בן אדם ולצוותו שיאהב - זאת למרות כי הדבר נתון לרגשותיו האישיים - וזאת, לפי האמת, תוכל להיווצר לה באמצעות נתינה.

ולפיכך, הבן נבין, מהו ה"כמוך" המהווה תשתית לצו אהבת האחר המופיע בתורה. כי אכן כי כן:

1. 'עזה כמוות אהבה'!

אינספור ספרים נכתבו עליה, המונים סגדו לה כשיכורים, רבים נאחזו להט ואש בעיניים שעה שהשמיעו אותה בקהל, אבל עדיין איש לא עמד על סודה. קוראים לה: אהבה.

הנוסח המופיע בתורה בצו האלוקי על אהבת הרע מפתיע אותנו ומעורר גבה: "ואהבת לרעך כמוך", קובעת התורה. ולכאורה, יש להבין מהו "כמוך"; כלום יוכל האדם להגיע לידי אחווה עד אשר השני הופך לחלק אינטגרלי מאישיותו האנוכית שלו הוא? האכן זהו צו ריאלי?! ובכלל יש להבין: מדוע חובת אהבת האחר תתממש רק אם "כמוך"; וכי אם יאהב את חברו, אך עדיין לא יפוגג את האגו האישי שלו הוא, כבר איננו אוהב את הלה??..

ברם, סוגיית ה'אהבה' עצמה ראויה ליחס ישיר ומהותי: איך תיקנה האהבה? איך ניתן לפקוד אדם לקיים צו רגשי ולבבי, כל שאיננו מחובר אליו בכלל? הייתכן?!

מכאן נסיק יסוד מוצק ומאלף העומד בבסיס צו התורה:

אכן, כפי שכבר פתחנו, סביב ה'אהבה' התפתח עולם סהרורי ומסוחרר שנהה אחריה בטירוף ומבלי-משים לב.

השבוע בגליון:

4

סרט חדש עלישיבת פוניבז'

רבי יעקב יוסף שהכרתי/ זווית אישית

3
2
מסר לאוהבי ה'זרים'

3
'אבא' לאלפים - אחר מיטתו של רבי יעקב יוסף זצ"ל

3
5
מדוע קומץ חרדים עשו מנגל ביום השואה?

נא להתפלל לרפואת:

תקווה שרה בת מלכה

גיליון "פרשניית השבוע" - לאנשים שחושבים קצת יותר

עורך ראשי: הסופר אבישי פרי. יועץ תוכן: יצחק העברי. הגהה: שמוליק כהן. לקבלת הגיליון - מייל המערכת: abyisrael@gmail.com פלא: 0504116867.



יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)

אם הבנו כי האהבה הינה תוצר של נתינה, הרי שעיצומה של זו, ככל שתגבר, תהווה חיבור אנושי עמוק לאחר. עד כדי שבהחלט יוכל להפוך ל"כמוך". לחלק אינטגרלי מאישיותך. כי רק אהבה רגשית תיבלם - בשונה מנתינה המולידה חיבור איתן ונשמתי עם האחר, שהיא קובעת עובדות בשטח.

ואם אתה לא אוהב את רעך "כמוך", סימן שמדובר בעוד משב-רוח נחשק ומרענן החולף לו. אהבה זה לא.

"אהבת ישראל", יש לזכור בכנות, איננה מקבלת את מיצויה האופטימאלי בחיבור חם של יהודי של ראסות ברחוב בוגר שוב התל-אביבי. "אהבת ישראל" אמיתית צריכה לקבל ביטוי של מעש.

כי רק אם יש לנו אהבה כזו - היא אכן תנצח!

2. הכל מתחיל במשפחה..

מתמיהה: אם מדובר היה בזר, רחוק, עוד ניחא, אך "רעך", מה כבר ניתן לשפע אותו באהבה, אם כבר הוא "רעך"?..!

ברם, אימפריות קוממו אנשים, אך לביתם שלהם, לקינם האישי, לא עשו. את תבל ומלואה הקיפו, אך את המשפחה שלהם הם שכחו הרחק הרחק מאחור.

מצאנו גם אנשי הומאניות כי את כל יהבם נתנו ב'זר' כהה-העור מתוך חמלה עד אין-קץ, אך בו בזמן, את הקרוב - הטבעי 'כל-כך, כלל לא הכירו.

אלו, ולא צריך להתאמץ כדי להבין את המניע, הפכו את ה'זר' ל'קרוב' ואת ה'קרוב' ל'זר'..

וכאן בדיוק באה התורה להצליף בנו: עם כל הכבוד לרחוק שכה מתוק להתאהב בו, כדאי שנשקיע, טרם-כל, בחבר הטבעי שלך, היבש והאפרורי אולי..

המסר הזה מדבר אליי ואליו הקורא: אנשי-עמל אנו. שבים הביתה אחרי יום עבודה מפרך ושוחק. הילדים הם הסובלים מההתשה הזו. הם יקבלו מנת תשומת-לב רפויה ועלובה - אם בכלל.

נמצא הערך הסוציאלי-חברתי הודף את הערך האלמנטארי - המשפחה.

ללמדך באה התורה: אל תרחיק לחמך. אל תשוטט ברחובות כדי להמציא מזור לעולם הענק שסובב אותך. זה מעולה, אבל, לפני הכל, שוב הביתה! מחפשים אותך שם!

"ואהבת לרעך כמוך!"

כי הכל מתחיל במשפחה---

בגדר דין "נדר" (ב)

בשבוע שעבר העלינו כי קרוב לודאי שהאדם לא יכול להחיל חלות איסור בהחפץ - כל עוד שהתורה לא עשתה זאת עבורו.

ולאחר פרק זמן של התבוננות נמצאתי למד כי קיימת סתירה קלה בלשון הר"ן (רבינו ניסים) על-אתר בנוצק עניין זה:

מחד, במשנה קובע הר"ן, כי "עיקר הנדר הוא שיאמר דבר זה אסור עלי", אולם בראשית הגמרא קובע הר"ן כי "דאסר נפישה מן חפצא. כלומר: שאומר שבועה שלא אוכל כיכר זה"

וכאן הבן שואל, מהו בדיוק איסור החפץ עליו אנו מדברים; איסור שהאדם אוסר את החפץ, או שמא איסור פעולת הנאה ממנו בעלמא?!

ברם נראה, כי הר"ן בא להבהיר כי האדם לא יכול באמת לאסור החפץ עליו סתם כך, וכי האיסור על החפץ שכן מדובר הוא איסור שימוש שלו ממנו - איסור פעולת הנאה שלו מן החפץ.

ולחדד את הדברים, האיר עיני חברי לספסל, י. כ. שמו, כי ניתן לבאר את עניין איסור החפץ שהוא דוגמת איסור הנאה מגוף הדבר כלפי שימוש (כמו שמוצאים אנו בתלמוד דוגמת רעיון זה ביחס לקניינים ועוד שהחלות מתייחסת לחפץ כלפי שימושיו), והיינו - שגם כאן, האדם נודר הנאה מן החפץ כלפי האכילה שלו.

והוא הוא שכתב הר"ן כי אוסר שימוש החפץ מעליו, שלעולם מדובר אפוא כן באיסור החפץ, אך במשמעות שונה לחלוטין. הרי אומר: הוא לאוסר את גופו של החפץ, כי אם ביחס לשימושיו והנאתו.

ובשוע הבא נרחיב עוד בזאת בשיטת ה'ראשונים' האחרים בסוגיית גדר הנדר ועוד.

עכבו אחרינו.



שאלה: איך מתמודדים עם "ילד גנב"?

תשובה:

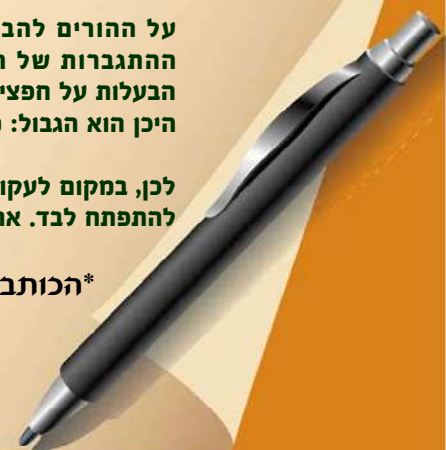
כבר אמר הרבי מקוצק פעם: "האני של האדם לא נמדד לפי מה שהוא רואה את עצמו - אף לא כפי שאחרים רואים אותו, אלא כפי שהוא רואה שהאחרים רואים אותו". פירוש: האדם מתנהג לפי מה שהסביבה משדרת לו: אם משדרת לו שהוא פיקח, תמיד יישא עימו אמרות חכמה, וכן להיפך.

כן גם בחינוך: אם ההורים משדרים לילד כי הוא "גנב", וכי מחטטים אחר מעשיו כל העת כדי לדרוש ולחקור אם אכן כל העת פועל בצורה זו, הרי שבאורח טבעי, הוא מסגל לעצמו אורח חיים של "גנב" - תרצו או לא תרצו.

על ההורים להבין, שבגילאי הילדות הצעירים, "גניבה" זה הליך טבעי במהלך ההתגברות של הילד הקטן. הוא "גונב", כביכול, כדי לחזק בעצמו את תחושת הבעלות על חפציו. הרי אומר: עד שלא ימעד וייכשל בחטא הגניבה, לא יידע לעצמו היכן הוא הגבול: מה שייך לו ומה של חברו.

לכן, במקום לעקוב אחרי הילד ולחשוש בו אובססיבית, יש להבין את המצב ולתת לו להתפתח לבד. אחרת, דימויו העצמי עלול להיפגע קשות.

*הכותב הינו מחנך נודע, ומגיש תוכנית חינוך ברדיו 2000'



הכר את הרב

הרב: יעקב יוסף. גיל: 68. מקום מגורים: ירושלים.

צוהר לרב בישראל



כל מי שהיה חוזה באקראי כשהוא חולף בגפנו ברחובות שכונת בית ישראל בבירה, מתקשה היה להאמין כי מדובר בגאון תורני בקנה-מידה. הליכתו של רבי יעקב מהירה הייתה, כאילו אדם שגרתו חולף כאן. ואנקדוטה זו הינה רק 'מיקרוסמוס'. לאישיותו הייחודית והמנופלאה של הרב.

דבר לא הזיז את את רבי יעקב משעונו העמוס הרבצת תורה. ברוב ענותנות הוא חרץ איקס אחד גדול על ה'אני' שלו. לא פסח מעודו על תפילת ה'נץ', כותיקין, בציונו של שמעון הצדיק בירושלים ויהי-מה. הליכותיו של רבי יעקב פשוטות היו; היה מחלק ההדסים בבית הכנסת מידי מוצ"ש להבדלה. השיל מעצמו לבוש רבני, ותמיד היה מנחך על מי ששורר לו שירת הדר וכבוד.

הביע רחש אבהי לכל אדם. תורמים אלמוניים שתרכמו לציון 'שמעון הצדיק', בראשו עמד, זכו לטלפון אישי ממנו, בו ביקש להודות להם לבבית על התרומה. רבי יעקב לא ביטל את ה'אני' שלו. אלא פשוט לא הכירו. גם 'יסורי הכימותרפיה שלפתוהו לא דיכאו את מצב-רוחו התורני היקד.

עוד פן של ביטול ה'אני' שבו, זה ההתייחסות הזזה לכל איש באשר יהא: קשר אבהי נרקם בינו למפקדי מרחב הבירה, כמו למפקדי כיבוש-אש שראו בו רבם, בו בזמן שגאוני תורה שיחרו לפתחו.

ידועה היא דעתו הנחרצת של הרב יוסף בנושא ארץ ישראל: הוא תמך בקו הימני ללא פשרות. וכידוע נחקר ב'עוון' זה על ידי משטרת הבירה - כאשר העניק הסכמה לספר השנוי במחלוקת 'תורת המלך'. הוא נחשב לרבם הבלתי-רשמי של תושבי שכונת 'שמעון הצדיק' בירושלים, ואף הטיב בה מידי שנה את מדורת ל"ג בעומר.

הגיליון מודפס בחסות "דפוס רבי עקיבא" - הדפסת חוברות וקונטרסים בהתחייבות למחיר הזול ביותר! רבי עקיבא פי' ירמיהו ב"ב ט"ו 036186186

רבי יעקב, קוננו הירושלמים, היה 'אבא'. ומשנסתלק, חשו רבים כיתומים בלי אב..

תרבות - ספרות - דעות



סרט "זמן פוניבז'" / סקירה

לא רבים מהסרטים הדוקומנטריים על חרדים קולעים אל השערה. לא רבים מאלו יעניקו לצופה הלמות-לב של נשוא הסרט, אולם "זמן פוניבז'", סרט הקולנוע הראשון על ישיבת פוניבז', בהחלט קולע לכך.

הסרט התיעודי, שנערך על ידי בוגר הישיבה יונתן אינדורסקי, מגולל את ליבו של הנער הרך שמחליט לכבוש את הפסגה החרדית (תרתי משמע) - ישיבת הדגל החרדית פוניבז'.

הוא מציג מזווית אוטנטית את נבכי חייו של 'ילד' בגיל-נעורים, שנקלע לעולם גועש והומה של תורה; הלבטים, המועקות, השקידה הלילית בישיבה החרדית המפורסמת, והאוכל הדל.

בסרט מוצגות דמויות, מוצלחות דווקא, של נערים הלומדים כיום בישיבה, תוך מעקב אחר שאון חייהם. האפיק הנחשף לעינינו הינו, צעיר שנאבק כדי להצליח ולגדול בתורה.

הסרט, שהוקרן בשבוע האחרון לראשונה בסינמטקים השונים, נערך באישור סופי של תכניו על ידי נשיא הישיבה הרב אליעזר כהנמן, זאת לאחר הפצרות מצד בוגר הישיבה ועורך הסרט.

בראיון למוסף 'שבת' של העיתון 'מקור ראשון' סיפר אינדורסקי, כי גורמים בישיבה צפו בסרט טרם הוקרן ודווקא הופתעו מרמתו והמסרים החדים אותם הוא מתכוון להעביר.

אל תופתעו, אבל אינדורסקי עצמו לא 'מככב בסרט' בכלל.

"בסופו של דבר, כפי שאמר אחד הציירים הגדולים, כל פורטרט הוא פורטרט עצמי", הוא הסביר בראיון הנזכר.

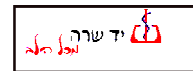
והנה לפניכם רק דוגמית, ל"נטל" הכבד, בעולו נושא העם החרדי.

רפואה והלכה

שאלה: בפרשה נאמר, 'מפני שיבה תקום': האם חולה המתקשה בקימה, מחויב בקימה מפני הזקן?

תשובה:

בעבר כבר הבאנו מספר מקורות מן התלמוד, מהם לכאורה היה מקום להסיק כי המצטער קשות מן המצווה, איננו חייב בה (ראה שבת קנב, א וכן ברכות ז, ב). אולם כל זאת לכאורה במצוות דרבנן אך במצוות שמקורן מן התורה, יש מקום לבדוק זאת. ובפרט שלא נוקטים אנו להלכה ברוח זו. אכן, אם אין זה ממש בכוחותיו, שמא יש כאן 'אוונס' הפוטר מן המצווה. וראה עוד במאמר הרב שאר ישוב הכהן (ספר "אסיא") המרחיב את הדיבור ביחס לסוגיה זו של "מפני שיבה תקום". ועוד חזון למועד.



המדור בחסות:

פינת האיחולים

מזל"ט!

רוב ברכות משוגרות, לידידי הוותיק, ברוך הכישרונות, חריף הדעת והתבונה, יהודה ארנטרובי יחי', עם ארוסיו בשבוע האחרון!

עיתונאי 'יום ליום'

אקטואליה / ישראל פרץ



'דוסיס': יש מי שנלחם הסברתית בשביל הציבור החרדי

התקשורת, כל עם ישראל יודע, פועלת במודע, בכדי להכפיש את העולם החרדי. נוער שוליים הופך לטרף-קל בידי אווזי מיקרופונים ומצלמות, למרות שאלו יודעים גם יודעים כי מדובר בשולי שוליים. הקטלוג התקשורת המתנשא חורה לרבים, אבל כנראה שקם כאן מישהו שאמר 'לא עוד' ומחולל את המהפך בתחום. קוראים לו אתר 'דוסיס'.

מהיום, דואגים אנשי האתר, דוגמת הגב' שיפי חריטן ואחרים להבליט בתקשורת החרדית את מקור עושה הפשע. ולדוגמא, אם אדם בעל זהות חילונית ביצע עוולה ופשע, הם יטמיעו בתודעה כי "חילוני רצה...". בדיוק כמו התקשורת החילונית העושה שימוש ציני ווולגרי ב'חרדי' שעשה מעשה שלא יעשה. פרויקטים רבים מקיים האתר כדי ליטול את החנית מיד המצרי, כמו גם שורת חרדים שהעמיד השנה בכיכר השבת בירושלים בהצהרה ברורה שהם מכבדים הנופלים בתפילה ודום. האם באמת יש לפעולות הללו אפקט ממשי בשטח? הגב' חריטן: "בשיחות עם אנשי תקשורת, התגובות חיוביות. כרגע השינוי לא בולט משמעותית, אך כן ניתן לראות נכונות לשינוי כאשר מציבים להם מראה מול הפנים. עניינם הוא שבשביל לייצר אייטס צריך לעזור פרובוקציות. אנו מאמינים שאם המגמה תימשך לא תהיה להם ברירה והם יצטרכו לשנות כיוון. באשר לפעילות בכיכר השבת, ראינו שהשנה פחתו אזכורי ה'אנט' סביב הנושא הזה. התעסקו בזה, אבל פחות מתמיד".

סיפור שבת: בשורת הקווקו

"אבי-נוורי, רבי יעקב, רחש חיבה עזה ללימוד הלכות אבלות", מספר ל'פרש'יית השבוע, בנו רבי עמרם. "רבנים אחרים היו גרתעים קמעא מעיסוק בנושא, אך אבא היה מלבן את הנושאים הללו ללא הרף, ומשך גם היה שולף ספונטנית תשובות לשאלות שבשאל על-כך.

"ובלי קשר -" מנשיך הבן ומספר, "אבא היה חורף קו תחת כל ספר הלכותי בו הגה. זאת כדי להדגיש עניינים אותם חשוב לו לאתרם בקלות, שעה שיתור אחרי דין כזה או אחר בשולחן-ערוך. עם-זאת, דווקא בהלכות אבלות - אותם כה אהב אבא - הוא לא קוקו מאום.

"אבי-נוורי, כידוע, נפטר בערב-שבת האחרונה. בצהרי השבת הקיצית הארוכה ישבתי והגיתי בספר 'חזון עובדיה' הלכות אבלות, כדי לדעת הדרך אשר אלך בה בימים קודרים אלו. ולפתע, אורו עיני. הם צדו קווקו יחיד ובלעדי מתחת לפסקה הבאה: "אם גולד בן למושפה לפני פטירת האב, והברית נערכת בימי השבעה, נרפאת כל המשפחה, ויש להקהל בהלכות אבלות".

"למותר לציין, כי הפסקה הזו הלמה במדויק את מה שהתרחש במושפחתנו, כאשר גולד בן לאחי רבי עובדיה, ימים מספר טרם נפטר אבא, והברית נערכה בעיצומם של ימי ה'שבעה' - ביום שני השבוע.

"הדבר מפתיע, בעיקר ביחוד לאור העובדה האמורה כי הלכות אבלות היו ה'תחביב' של אבא, ודווקא מתחת למשפט זה ביכר הוא לקוקו.

כנראה היה זה לא בכדי. ידע אבא את העשוי להתרחש במושפחה, ועל כך בדיוק כיוון..

פלא!

רבי יעקב יוסף זצ"ל גולד לאביו, מרן הרב עובדיה יוסף, במוצאי חג שמחת תורה שנת תש"ו. הוא ינק את תורתו בישיבת הדגל הספרדית 'פורת יוסף' בירושלים. רבי בן-ציון מוצפי, שכנו לספסל שח, כי הוא זוכר ימים בהם היה רבי יעקב עלם צעיר וכבר הניח תנומה לעפעפיו מספר שעות בודדות בלבד. גדלותו התורנית של רבי יעקב יוסף הייתה אחד מהמובהקות של הדור האחרון. הוא מסר עשרות שיעורים מידי שבוע, בין היתר בבתי הכנסת: 'יד לשבים', 'נר התורה', 'תפילה למושה', 'אוהל יונה', ועוד אחרים ברחבי הארץ כולה. בכל שעות היממה הפנו אליו שאלות, בכל נושא, והוא השיב על-אתר. הרב יוסף נפטר מסרטן הלבלב שקיבן בו, בערב השבת האחרונה.

יהי זכרו הגדול ברוך!

רבי מרדכי עבאדי
ראש ישיבת מעיין גנים, י-ם

"טלו קורה מבין עיניכם!"

ראש ישיבת מעיין גנים בירושלים, מתקשה להבין מדוע מתרעמים אנשים על אי-אלו חרדים שעושים מנגל ביום השואה, בו בשעה, שהמתקוממים עצמם עושים פיקניק ביום האבל הלאומי - צום תשעה באב..

כולנו יודעים, כי גן החיות פתוח בתשעה באב. חיי הבילוי שוקקים ביום הזה. אנשים נטולי רגישות כלפי יום האבל הגדול של עם ישראל על חורבן בית המקדש.

אולם, משום-מה, כאשר נראים אי-אלו חרדים העושים 'מנגל' ביום השואה, וכביכול מחללים אותו, כולם לפתע מתרעמים איך נוהגים אלו בחוסר רגישות כלפי היום שהוכרז ליום אבל? הדבר הזה מפתיע, שכן אם כבר מדברים על טאקט ועל רגישות, כדאי שאלו ייטלו קורה מבין עיניהם: הלא הם עצמם חוגגים ביום האבל של העם היהודי - יום תשעה באב... ואם לחילוניים מותר לזלזל ביום אבל בבטות, למה לחרדים אסור? היכן היא הרגישות?

הרב אלפרוביץ'
גבאי בית הכנסת ליובאוויטש בית ישראל, י-ם

"יש לפרסם זאת ככל היותר!"

הדברים שנכתבו בשמו של הגאון החסיד רבי טוביה בלוי שליט"א בהקשר לעמדת הרבי על מדינת ישראל, הם טובים ונכונים בהחלט. יש בורות בנושא - ישנם הרבה אנשים שלא יודעים את הדעה של הרבי. בנדון. משום כך יש לפרסם זאת ככל היותר. מאוד חשוב שאנשים ידעו זאת.

אני מקווה לקבל ממך עוד גיליונות של 'פרש'יית השבוע' בכדי להפיצם עוד ועוד בשכונות ירושלים ולהביא את דעתו האמיתית של הרבי אל העם.

החל מהשבוע:
ניתן יהיה לקרוא את הגיגי "פרש'יית השבוע" גם בגיליון הפרסום "נכון לעכשיו" היו"ל בכ-8,000 עותקים מידי שבוע, בשכונת פסגת זאב - ירושלים.
תהנו!